

IZHAJA VSAK DAN

tedaj ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 evci. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Portofnu, Sezani, Nabrežini, Sv. Luceji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 evci. (10 stot.)

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V častnosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za nedeljske izdatke „EDINOST“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-80.

Politično društvo „EDINOST“

javna shoda za nedeljo 6. nov.

- 1) Za Barkovlje in Greto ob 10. in pol predpoludne v „Nar. dom“ v Barkovljah. 2) za 4. uro popoldne v „Konsumno društvo“ v Lonjerju.

„Ljudsko štetje“

Z ozirom na velevažnost teh shodov, vabi podpisani na obilno udeležbo.

ODBOR Polit. društva „Edinost“.

Za bližajoče se ljudsko štetje 31. decembra 1910

tečaj

za one društvene zaupnike in prijatelje, kateri bodo hoteli pomagati našemu slovenskemu ljudstvu v mestu in okolici z nasvetom in dejansko pomočjo pri izpolnjevanju naznanilnic.

danes in jutri

zvečer od 8. do 9. ure v dvorani „Tržaškega podpornega in bralnega društva“, ulica Stadion št. 19 I. nadstropje. Tečaj se bo po potrebi še ponavljal.

ODBOR Polit. društva „Edinost“.

Društvo jugoslovanskih želez. uradnikov in Zveza jugoslov. železničarjev

sklicujeta jutri, 5. novembra 1910 ob 8. zvečer v „Narodnem Domu“ v Trstu

javen shod ŽELEZNIČARJEV

- 1) Draginjske razmere v okrožju tržaškega c. k. železniškega ravnateljstva. 2) Primerni predlogi za personalno komisijo, ki je sklicana za 21. t. m. 3) Slučajnosti.

ŽELEZNIČARJI! Resni časi teskega življenja Vas kličejo na branik Vaših zahtev prav vse! Povzdignimo vsi svoj glas in odločno nastopimo, da si priborimo, kar nam gre primerano našemu delu, naši službi.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadomestna deželnozbornska volitev. DUNAJ 3. Na današnji nadomestni deželnozbornski volitvi v Leopoldovem mestu je bilo oddanih 24.977 glasov, od teh je bilo veljavnih 24.388. Izvoljen je bil Fran Schuhmayer (socialist) z 12.761 glasovi, Hans Preier (kršč. socialc) je z 11.625 glasovi ostal v manjšini.

PODLISTEK.

Hrepenenje. *) Ljubavna zgodba.

„Protí večeru prideš zopet, kaj ne?“ je vpraševala. „Seveda...“ „Se prej, prosim! Da? Ali ne, raje sploh ne hodi proč, danes ostaneva skupaj, je-li?“

*) Opozarjamo čitatelje, da je po nejnabi pomoti prišlo v večerajši list nadaljevanje podlistka, ki bi moralo priti še le za današnjim. V tem smislu naj si čitatelji izvole urediti podlistek.

Deželni zbor solnograški.

SOLNOGRAD 3. Finančni odsek dež. zbora je predložil zbornici proračun za l. 1911. Stroški znašajo 3,327.273 K, pokrija je 2,161.974 K. — Primanjkljaj v znesku 1,505.299 K se ima pokriti za 60 odst. deželno doklado in 10 odst. doklado na vino, vinski in sadni mošt.

IZPLAČEVANJE PLAČ POTOM POŠTNE HRANILNICE.

BUDIMPEŠTA 3. Honvedsko ministerstvo je odločilo, da se bo v bodoče izplačevalo častniške plače, pokojnine itd. potom poštne hranilnice.

Kralj Nikola obišče Rim in Dunaj.

DUNAJ 3. „Deutsches Volksblatt“ poroča, da napravi črnogorski kralj Nikola prvi svoj poset kakor kralj italijanskemu dvoru v Rimu, od tamkaj se kralj poda na Dunaj, kjer ostane nekoliko dni. Čas poseta še ni določen. „Böhm. Post“ pa pravi, da pride novi kralj na Dunaj že 15. t. m.

Bolgarsko-grško zblizevanje.

SOFIJA 3. Listi poročajo, da je minister Malinov posredovanjem grške vlade plačal grškim prebivalcem iz Plovdiva, Burgasa in Anhiala pol milijona frankov kakor odškodnino za škodo pretrpljeno za časa protugrškega gibanja leta 1906. — Bolgarski časniki, ki se v zadnjem času vedejo zelo prijazno nasproti helenizmu uvidevajo v tem činu vlade dokaz, da se skušate bolgarska in grška vlada približati ena drugi.

Srbija. BELIGRAD 3. Listi poročajo, da v kratkem odstopi ministerski predsednik Pašić in da prevzame predsedstvo v državnem svetu.

Stanje srbskega prestolonaslednika.

BELIGRAD 3. Danes zjutraj je bil o stanju srbskega prestolonaslednika objavljen sledeči bulletin: Princ je noč prebil dobro. Zjutraj se je potil. Subjektivno stanje je izvrstno. Temperatura 38,4, utripanje 88, dihanje 24.

Turško posojilo in Francija.

PARIZ 3. Razni listi so beležili govoricu, da je francoska vlada zopet začela s turško vlado pogajanja za posojilo in da je odstopila od vseh pogojev, radi katerih je prišlo do pretirnanja pogajanj. Glasilo francoskega ministerstva „Journal des debates“ piše, da so vse te govornice neutemeljene in tendenciozne.

Zrakoplovstvo.

NJU-YORK 3. Avijatik Curdy namerava izleteti na nekem biplanu s krova parnika „Cesarica Viktorija Louise“ v Nju-York, kakor hitro bo parnik oddaljen 50 milj od pristanišča. Za polet je napravljen na prednjem krovu parnika poseben ploščat prostor. Ob letalni črti bo vozila flotila torpedovk, da se prepreči vsako eventualno nesrečo.

Turčija.

CARIGRAD 3. Listi poročajo o novih bojih proti Druzom pri Ledši. Druzov je padlo baje okoli 100 mošt.

Sasonov v avdijenci pri carju.

DARMSTADT 3. Car Nikolaj je danes predpoludne vsprejel na gradu Wolfsgarten voditelja ruskega ministerstva za unanje stvari Sansonova.

— tega ni vedela zagotovo. Pravzaprav se sploh ni zavedala tega jasno; vedela je samo to, da trpi. Pri vsaki ločitvi, ki jej je bila tako težka, se je bala pred zopetnim svidenjem.

„Ostaniva vendar enkrat prav skupaj, čemu to vedno poslavljanje?“ je dejala nekoč.

„To je odvisno od tebe, Iduna.“

„V štirinajstih dneh, hočeš?“

„Dobro, v štirinajstih dneh.“

In od tedaj se je naselilo v njuno razmerje več zdrave naravnosti. Že drugega jutra sta šla iskat stanovanja.

„Meblovane sobe si kar izbij iz glave“ je dejala ona smeje, „jaz hočem imeti svoje gnezdece: prav lepo, prijazno sobico za-se, in služkinjo, ki bo morala kuhati same dobre stvari. In midva bova sedela čisto sama pri mizi in nihče ne bo brskal in vohunil okrog naju in nihče nama ne bo pehal in usiljeval tistih gnjusnih jedilnih listov. In tebi ne bo treba kvariti svojih rok s kurjenjem. Toda, nekaj ti povem takoj: spalne suknje in copat ne boš smel nositi pri meni; tudi mene ne boš videl nikoli s takimi rečmi, in nikakih papijot, tega ne rabim; pri meni je vse naravno. Boš videl — te moje lepe dolge lase!“

Dunaj 3. Cesar je ob 11. uri predp. vsprejel trgovskega ministra dr. a Weisskirchnerja v posebni avdijenci.

PARIZ 3. Zbornica in senat sta se danes popoldne sestala; z ozirom na ministersko krizo sta se pa odgodila do četrta.

LIZBONA 3. Bivši maroški sultan Abdul Aziz je dospel semkaj iz Seville. Od tod se poda po morju v Antwerpen in v Bruselj.

GENOVA 3. Nemški prestolonaslednik Friderik in njegova soproga sta na parniku „Prinz Ludvik“ odpotovala v vstočno Azijo.

Ne vojne, ampak -- mir!

(Dopis z ozirom na članek „Naprednim Slovcem v razmišljevanje!“ v 362. št. „Sl. Naroda“).

Dne 26. oktobra t. l. je prinesel „Slovenski Narod“ na uvodnem mestu članek, ki nam je zopet pokazal, kam žene človeka strankarska strast, ali bolje rečeno: strankarska zaslepljenost. Članek je spisal neki J. M., ki pa mora biti jako — nagel mož, kajti v svojem strankarskem ognju je zašel daleč, jako daleč... Priznavamo, da pristaš liberalnih idej ne more biti prijatelj klerikalcev, ali tudi liberalizem mora imeti svoje meje in sme sezati le do tam, kjer pamet in ljubezen do naroda kličeta: dovolj! Pisec omenjenega članka pa se je zaletil tako daleč, da v resnici nismo mogli verjeti lastnim očem, ko smo čitali ideje, ki jih je mož razvijal slovenski javnosti. In zopet smo morali z žalostjo izpoznati, da je pri nas strankarstvo tako razvito, ali bolje rečeno, da je tako zašlo s pota, da dandanes klerikalec in liberalce iste narodnosti ne poznata v svojem sovraštvu nobenih mej, da v svoji zaslepljenosti podajata roko rajše najhujšemu sovražniku le radi tega, ker zastopata vsak drugačne politične nazore. Nič ju ne veže dejstvo, da sta oba ene in iste matere otroka! In tako doživimo še kedaj, da bodo klerikalci oziroma liberalci raje sklepali mir z našimi narodnimi nasprotniki, Nemci, nego pa s svojimi brati, sinovi slovenske matere! Pri nas se res uresničuje pregovor: kjer se dva tepeta, tretji vse ima. Samo da ta „tretji“ ne bo morda Slovenec-klerikalec, ali pa Slovenec-liberalec, ampak naš najhujši sovražnik — Nemeec. Da pa bodo znali naši čitatelji, kake nazore je razvijal g. J. M., hočemo navesti nekaj najmarkantnejših toček iz njegovega članka. V začetku omenja znano afero „Cirilmetodarija“ in klerikalni napor, da bi družba prišla pod scepker klerikalizma, ali pa da bi se uničila. In družba je res postala nekako zlato jabolko, ki bi ga kranjski klerikalci radi ugrizli in ki je vsled tega od strani ravnostih klerikalcev bojkotirana — da-si je nadstrankarska in rekli bi: središče sil, od koder se že leta in leta uspešno branimo proti nenasitnemu žrelu tujerodcev — Nemecev in Italijanov. Res je, da klerikalci, kolikor morejo, izpodkopljujejo družbi tla in res je, da jo sedaj vzdržujejo skoro izključno le neklerikalni žepi, oziroma žepi onih pametnih Slovcencev, ki vidijo v njej veliko kulturno-obrambeno društvo, ne pa ognjišča političkih strasti. In če jo vzdržujejo le neklerikalci, je to znak, da oni znajo ceniti nje vrednost. — Dalje pravi g. člankar dobesedno: „Vspricho dejstva (da namreč stegujejo klerikalci roke po družbi, oziroma, da jo hočejo uničiti), moramo se pa naprednjaki, ki vzdržujemo

V njej se je vzbujala Eva in to jo je delalo posebno ljubko in milo...

Dolgo se ni mogla odločiti za kako stanovanje. Zahtevala je vedno kaj apartnega. Nekaj groznega so jej bile vse te banalne sobe z omejenim razgledom na dvorišče, in ta okna nasproti, ob katerih stojé gagajoče in s posodo ropotajoče dekile.

Konečno je vendar dobila v neki ogelni hiši, česar je iskala: svetle sobe s prehodom iz ene v drugo, enobarvno tapeto in ozkimi pozlačenimi palčkami kakor obrobek na svetlobarvanih durih.

„Največjo sobo dobiš ti, Julij; tu bodo imele tvoje knjige pač dovolj prostora, če jih je tudi mnogo, — kaj ne, da?“

„Lepo je od tebe, dete, da misliš najprvo na-me, hvala ti! Toda za sedaj ostanejo knjige še tam, kjer so.“

Pogledala ga je z velikimi, začudenimi očmi.

„Ti obdržiš ono stanovanje tam?“

„Da, dete, ne sili več va-me. Kar delam, ne delam brez zrelega prevdarka. Ne zahtevaj nikakih razlogov, kajti svojega sklepa ne spremenim. Pozneje, veliko pozneje me boš razumela tudi v tem.“

Privila se je k njemu z obupajočo bojaznijo:

družbo, vendar enkrat odkritosrčno vprašati, ali se ogromni kapital, ki ga vsako leto naberejo za šole ob meji, sploh obrestuje tako, da ima naš narod korist od njega? Ali mar naposled niso vse žrtve in vsi naši nečloveški naporí — Sisifovo delo. Meje naše hočemo naprednjaki braniti pred tujci, a doma že gospodari tujec, groznejši in nevarnejši od Nemca in Laha — klerikalec.“

— Ko smo prečitali tu navedeni odstavek, nas je — odkrito bodi povedano — oblila rdečica. Takega zaključka ne more napisati slovensko čuteča roka, naj bo že liberalna ali pa klerikalna. Požrešni Nemeec in propadli Laha da sta nam ljubša od rodnega brata Slovencev, ki je slučajno drugih nazorov, nego jih izpovedujemo mi! Izpodtikali smo se večkrat ob goriške klerikalce, ki se vežejo z laško goriško iredento (in ravno liberalci so to večkrat naglašali) in sedaj nam prihaja g. J. M. in v svoji strankarski strasti svetuje nekaj enakega! Saj vendar pravi, da je za nas hujši sovražnik Slovenec-klerikalec, nego Nemeec ali Lah!

Kam plovemo, kam jadramo? — Dalje krivi g. člankar klerikalce, da je naše ljudstvo po deželi v temi in brez volje do narodne zavesti. Gotovo je gospod J. M. pozabil, da so bili časi, ko so tudi liberalci kolikor toliko obvladovali situacijo na gospodarskem in političnem polju, vsled česar morda tudi na njih pada nekaj krivde na zanemarjanju ljudskih mas v izobraževalnem in gospodarskem oziru. Torej vsak malo smo krivi, a najbolj še ravnostni Nemci, ki se ne zde g. J. M. tako nevarni, tisti Nemci, ki so nas držali skozi stoletja v temi, ko so bili sami na krmlju in veliki avstrijski ladiji in ki bi nas tudi dandanes poslali kar v — Sibirijo, samo če bi mogli! Ali ne ve morda g. J. M., da so ravno ti „nedolžni“ Nemci, ki nam odrekajo vse, kar nam gre po vseh božjih in državnih zakonih?! In mi naj bi jim odpirali na stežaj naše meje?! A idimo dalje! — Ko je navedel nekaj dokazov zoper klerikalce pravi: „Kaj nam torej pomaga, če v tem ali onem kraju na meji odbijemo tuji naval, če pa v duševnem oziru ne reformiramo našega obmejnega brata in če pustimo, da se v osrčje naše slovenske domovine zajeda ostuden črv.“

Nadalje omenja tudi češko-nemško spravo in pravi, da bomo šele potem Slovenci čutili nemški furor. Ali bi ne bil na mestu tu poziv, naj se Slovenci bolje in močneje zavarujejo na svojih mejah, da bodo lažje odbijali naval Nemecev?! Pravi, da na tej kulturni stopinji slovenski kmet težko vzdrži naval. Tu svetuje izobrazbo ljudstva potom dobrih knjig. To bi bilo dobro. Naj pa ne pozablja, da se ponekod že dije časa in celo tudi čez našo avstrijsko mejo — med Slovence v bližnje kraljestvo — pošiljajo časopisi in knjige, kar gotovo tudi pripomore k obrambnemu delu. Če bi g. člankar le malce prepotoval našo narodnostno mejo, bi se gotovo prepričal na lastne oči, da je denar, ki ga je izdal narod po družbi sv. Cirila in Metoda za-se tako dobro naložen in da nosi take sadove, da moramo biti vsi družbi le hvaležni in da moramo blagoslovljati trenotek in može, ki so ustanovili družbo! Zaželel bi gotovo tudi on sam, da bi družba še nadalje delovala v istem smislu kakor doslej in morda še v večjem obsegu. Res lepa je ideja o ljudskih knjižnicah, a vendar bi moral člankar znati, da je družbino stališče tako, da bi si težko naprtla še drugo delo, ki je že deloma opravljajo razna akademična narod-

„Julij, ali nimaš toliko denarja, kolikor jaz?“

„Pač, dete, ravno toliko, ker je moj oče svoje premoženje razdelil na dva jednaka dela med me in tvojo materjo, katere dedščina pripada po njeni smrti tebi. Kak morabitni pridodatek od tvojega očeta boš morala — dokler živiš z menoj — seveda zavrniti. Ne išči torej rešitve uganjke — ki pa ti ne ostane uganjka za vedno — v denarnih vzrokih!“

V tem je bila zopet ona tuja skrivnost, ki si je ni mogla raztolmačiti...

Sedaj, ko je mislila, da si ga je že docela prisvojila, se jej je zazdelo hipoma, kakor da se je pričel zopet odmikati, odtujevati. Lotilo se jo je težko, moreče čuvstvo. On pa jo je skušal razvedriti s svojo neobičajno radostjo: naročil jej je, da naj vzame stanovanje, in ker se je bilo med tem že zvečerilo, jo je odvel v eno najbolj finih restavracij, kjer je naročil po večerji šampanjca, ter trčil z njo privkrat...

In tedaj je postala zopet vesela in zgovorna. Šampanjec jej je zašel v glavo, da sama ni vedela, kedaj; šalila se je in smejala, pri tem pa ni opazila, da je Delten komaj pokusil od svoje čaše.

(Pride še.)

no-radikalna društva, akoravno so od rodoljubov še vse premalo podpirana. — Svoje ideje o knjižnicah pa bi bil lahko podal v drugi obliki, ne da bi razvijal take ideje, ki največ širijo brezdnost med našimi strankami in ki razburjajo tudi hladnokrvne ljudi. Čas je, da tudi med nami zavladajo rodoljubno spoznanje o ureditvi naših mejsebojnih razmer po znanem latinskem reku: In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus autem caritas — v potrebnih stvareh bomo složni, v dvomljivih vladaj svoboda, v vsem pa vstrpljivost! Upravičeni smo to zahtevati, ko vidimo, kako stremijo Čehi in Nemci za tako medsebojno uredbo, ki so kulturno gotovo bolj razviti in gospodarsko močnejši nego smo mi. *Miru potrebujemo in ne večnih bojev, v katerih se ruši — vse!*
Mirjan.

Pogajanja med Čehi in Nemci.

Kakor smo že poročali pred prazniki, so pogajanja za česko-nemški sporazum radi novih težkoč in vsled nastopa radikalnih elementov na obeh straneh zastala in so nekateri smatrali ta pogajanja že za razbita. Vendar ta pesimizem ni popolnoma opravičen, ker niso še vsa pogajanja niti pretrgana. Skušaj se še vedno rešiti sporne točke potom novih kompromisnih predlogov. Za sedaj leži težišče spora v § 42 deželnega reda, ki govori o razdelitvi deželnega odbora v dva pododborna: enega za Čeha, drugega za Nemce. Nemci se namreč protivojstališču Čehov, da ima deželni odbor kot tak pravico do revizije sklepov, ki sta jih napravila oba pododborna. Tudi zakon o manjšinskih šolah dela mnogo preglavic. Nemci stoje na stališču, naj si česke manjšine same ustanovljajo in vzdržujejo šole, med tem ko zahtevajo Čehi, da mora občina ustanovljati manjšinske šole.

Položaj je sicer zelo resen, vendar se ne more še govoriti o tem, da so se pogajanja definitivno razbila. Vse tozadevne vesti so prezgodnje. Seveda, prevelikim nadam se tudi ne smemo udajati.

Definitivni rezultat volitev na Hrvaškem.

Evo definitivni rezultat. Od hrvatsko-srbske koalicije je izvoljenih 35 poslancev in sicer 18 hrvatske ujedinjene stranke, 15 srbske samostalne stranke in 2 izven strank (dr. Nikolić in grof Kulmer). Tomasičevih pristašev 18. (A tudi ti se dele v dve grupi: oseško, katere voditelj Pinterović je slovesno izjavil na javni skupščini, da o pomirjenju z Madjari ne more biti govora dotle, dokler ne bo odpravljena železniška pragmatika). Franko-furtimašev je 15. (Ohranili so torej le prejšnje število vzlic fuzijoniranju Frankovcev s klerikalci in vkljub podpori vladnega aparata, kjer je šlo za boj proti koaliciji. Tu je dvojno možno: ali so Frankovci izgubili na terenu med narodom, ali pa jim pomoč klerikalcev ni nič koristila, kar bi pomenjalo polom klerikalizma na Hrvaškem). Starčevićeva stranka (disidenti Frankove stranke) je priobila 9 mandatov, enega več, nego je imela poprej. Kmečka stranka je dosegla lep vspeh, priobivši 9 mandatov. (Ta vspeh pa je dosegla z naravnost grdim demagožtvom in s podporo vlade). Srbska radikalna stranka je dobila le 1 mandat in to vzlic podpori vlade. Socijalna demokracija je popolnoma pogorela. Končno je bil izvoljen Supilo kakor divjak.

Ban Tomašič more torej v najboljem slučaju računati le na 18 svojih, eventualno na 9 poslancev kmečke stranke in na 1 srbskega radikalca, kar bi znašalo 28 poslancev. In tudi če gremo še dalje in prištejemo 15 franko-furtimašev, bi bilo še-le 43 poslancev; torej še vedno ne večina, ker sabor šteje 88 poslancev. Izključeno je torej, da bi mogel Tomašič ustavno vladati. Preostaja mu torej le dvojno: ali zopeten razpust sabora, ali pa — sporazumljenje s koalicijo. Za katero pot se odloči Tomašič? O tem bo bržkone odločal — grof Khuen-Hedervary!!

Domače vesti.

„Piccolo“ in česko-nemški sporazum. Te dni je prinesel „Piccolo“ članek, v katerem je konstatiral z velikim veseljem, da so se česko-nemška pogajanja razbila. Ne glede na to, da v sedanjem trenutku še ni nikake gotovosti v tem pogledu, je „Piccolo“ tudi povedal, da je le v *interesu Italijanov, ako se ta pogajanja razbijejo*. V slučaju česko-nemškega sporazuma bi namreč po „Piccolovem“ mnenju Italijani v Avstriji nič več ne šteli, ker bi Nemci popolnoma pozabili nanje. — „Piccolo“ je s tem pripoznal, da živijo Italijani od preprirov drugih ter da nočejo, da pride v naši državi do narodnega miru. Mislijo, da bodo lažje zatirali nas ako se bodo Čehi in Nemci še nadalje prepirali med seboj. — „Piccolo“ kaj rad očita Slovanom, da so nespravljivi — aruffapopoli, mestatori — sedaj pa je priznal, da so Italijani tisti, ki žive od preprirov. Italijanska stvar mora stati na zelo slabih nogah, ako je odvisna od česko-nemškega sporazuma. Sicer pa je „Piccolovo“ veselje morda prezgodnje in ni še vseh dni konec.

C. kr. finančnemu ravnateljstvu na znanje. Prejeli smo: Te dni je Antonija

Mahnich iz Sežane št. 74 hotela v Koper, vzemši seboj nekaj vina in grozdja, namenjenega tamošnjim sorodnikom. V užitnijskem uradu na Skali santi je plačala 1 K 5 stot., za kar je dobila tudi potrdilo. Ker pa je šla stvar transito, šel je v imenu Mahničeve gospod Ivan Macarol (Piazza Giuseppina št. 3) v urad finančne ekspoziture Sanità, da mu tam povrnejo plačano užitnino. Parnik je imel oditi ob 2. uri in pol, a Macarol je došel v zadnje imenovani urad ob 2. uri, predloživši poslujočemu uradniku listek o vplačani užitnini in proseč, naj mu izplača eno krono. Uradnik pa mu je velel (seveda po laški, da-si je Macarol govoril slovenski): Čakajte! Kazalec na uri se je pomaknil na 1/4 na 3. Macarol je zopet prosil uradnika, naj mu izplača, a ta je zopet velel: Čakajte! Bližala se je pol tretja ura in Mahničeva, ki je zunaj čakala, je prihitela notri, opozorivši Macarola v slovenskem jeziku, da parnik že odhaja!...

Temu je sledilo nekaj nečuvnega! Mesto da bi se bil uradnik opravičeval, ker je v svoji trmi, ali indolenci, ali pa — v narodnem šovinizmu (ker sta stranki govorili slovenski) provzročil ubogim ljudem zamudo parnika in izgubo popoldneva, ali pa da bi bil vsaj molčal, je začel marveč razgrajati, je listek o plačani užitnini jezo zmečkal in vrgel po tleh ter kričal ven na hodnik: „Vi butto fora se non terminé con questo „getto“ (s tem je aludirjal menda na slovensko govorjenje), češ, čemu toliko hrupa radi ene borne kroge!

Pozivljamo c. k. finančno ravnateljstvo, naj pouči svoje organe na gori rečeni ekspozituri (kjer imajo, mimogleda bodi naglaseno tudi to, po velikem delu posla se slovenskim ljudstvom okolice in Istre), da oni imajo vršiti svojo dolžnost, pa naj ima stranka dobiti 100, ali pa le eno krono, ali pa tudi samo en novčič... In pouči naj organe, da prva njihova dolžnost je, da grede ljudstvu na roko in da so uljudni znijim brez ozira na narodnost!

Poličijski komisar poličijskega ravnateljstva v Trstu Reinhard Kurzemann je imenovan višim poličijskim komisarjem.

Gosp. Hochmüller, ki je ponesrečil pri trčenju vlakov v Rotenmannu dne 20. sept. t. l., se nahaja sedaj v opazovanju v Gradcu pri zdravniku specialistu za živčne bolezni, ker je bolezen postala opasna. Do zdaj sta ga preiskala dva zdravnika v Beljaku (eden na poziv žel. ravnateljstva) eden iz Celovca; zdaj pa ga preiskuje specialista za ušesne bolezni v Gradcu. Vsi so ga našli težko obolelega. Specialista za živčne bolezni v Gradcu poda svoje poročilo šele v nekoliko dneh. Gosp. Hochmüller toži, da je včasih kakor bi se imel zmešati. Posebno ko se zbuja, ima po spanju hude bolečine v glavi in ne more jasno misliti. Spi malo in nemirno, bolečine ima v vseh živčnih tokih.

Kadar vstaja iz postelje, ali dlje časa sedi, postaja ves otrpnen in se udje komaj gibljejo. Posebne bolečine občuti v stopalih. Vidi se, da posledice pretresenja možganov in živcev so težke.

Večerni tečaj za ljudsko štetje. Sinoči se je vršil 1. tečaj pol. društva „Edinost“ za prihodnje ljudsko štetje v prostori „Trž. izobraževalnega društva“ v ulici Stadion 19. Dasi ni bila udeležba posebno številna, in smo pogrešali mnoge mlade nabozne, kateri bi imeli v prvi vrsti pomagati pri tem važnem činu, je vendar pričalo zanimanje in razpravljanje prisotnih, da se naše ljudstvo že živo zaveda, kolikoga pomena bude za nas to ljudsko štetje. Izkazalo se je pri tem praktičnem pouku prav jasno, kako težavna naloga nas čaka, in kako potrebno je, da se vsi pravočasno poučimo, kako po postopati nam samim in še poučevati marsikogar, da nas ne bodo drugi poučevali in zapisovali po svoje. Tečaj se bo nocoj nadaljeval in ponavljal za novodošle.

Veselica in otvoritev ljudske knjižnice v Šklednju. Na veselici, katero priredi akademično fer. društvo „Balkan“ v priliki otvoritve ljudske knjižnice v Šklednju, bo sodelovalo tudi vrlo pevsko društvo „Vesela“, ki je priznana eno najboljših pevskih društev v okolici. Nastopi z dvema zboroma. Naši akademiki uprizorijo po dolgem času šaljivo opero „Samski klub“, delo skladatelja Mirka, ki bo gotovo ugajalo vsem in ki je že doseglo velik vspeh. Vspored je vsekakor zanimiv in lep, zato je upati, da bo obisk obilen toliko iz Šklednja, kakor tudi iz Trsta in okolice. Kdor zna ceniti izobraževalno delo naših akademikov ne sme manjkati!

Iz Šklednja nam pišejo: V Sancin-Čemotovi dvorani priredila je šklednjska mladina na dan Vseh svetih gledališko predstavo „Zmešnjava na zmešnjavo“, ki je prav dobro izpadla. Da-si je ta igra v 5. dejanjih in dokaj težka, jo je naša vrla mladina dobro obvladala. Pred vsemi sta se odlikovala v tej igri gospica Pavla Sancin in g. Suman. Gosp. Pavla je svojo vlogo (gospa Borovska) ob splošni zadovoljnosti mnogoštevilnega občinstva prav dobro interpretirala. Za v prihodnje želimo od nje le malo več sigurnosti in temperamenta; Gosp. Pavla obeta biti zelo dobra moč našega društva; želimo jo še videti na našem odru. Gosp. Suman je svojo težko vlogo grajščaka Bo-

rovskega tudi izvrstno rešil, za kar je žel vsestranske pohvale in priznanja. Le tako naprej! Tudi ostali igralci in igralka predvsem pa gg. Godina, Lah, Flego in Dougan (ki ima lep nastop in fine kretnje) so častno rešili svoje vloge. H koncu naj omenjam, da bi bilo umestnejše, da bi se v bodoče ne izbiralo tako težke in dolge igre v 5. dejanjih, pač pa krajše in jednostavnejše. Tako dolga igra je za mlade diletante pretežavna. To je zelo vesel pojav, da je naša mladina po lastni inicijativi začela prirejati ljudskozobrazevalne igre. Mnogo uspeha tudi v bodočnosti vam želi
Kolinsky.

Koledar DCM. je izšel z zelo bogato vsebino. Razpošlje se znanim naslovom. Kdor ga ne dobi, blagovoli ga naročiti v družbini pisarni (Narodni dom). Cena K 1-20, preplačila se hvaležno sprejemajo. Kdor koledarja ne misli obdržati, naj ga vrne, da se ne zgodi družbi kakor lani, ko so jej koledarji popolnoma pošli, a neplačanih je skoraj še 1/3.

Cir.-Met. podružnice naj bi tudi v zimskem času ne prenehale s svojim plemenitim delom. Prirejajo naj sestanke, predavanja, domače veselice it. d. Posebno veljaj to tistim podružnicam, ki so vsled kakršnekoli zapreke zamudile v poletnem času prirediti jubilejno veselico. — Zimski čas pa je tudi najpripravniji za pridobivanje novih članov in za točbne zборе.

Proti Preblavski slatini so nastopili sedaj celo nemški časopisi. — Tako piše „Grazer Tagespost“, da je dobil to slatino v zakup Žid Ortner, ki je brezobzirno zvišal cene. Ako celo Nemci niso zadovoljni, tudi za nas ni povoda, kupičiti nemškemu Židu premoženje, posebno, odkar imamo lastno, najcenejšo kislavo vodo, Tolstovrško slatino, ki je po izjavi zdravnikov-izvedencev zelo zdravilna pijača. Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, Guštanj, Koroško. Oskrbništvo pošlje na zahtevo vsakomur cenike, prospekte itd. Del čistega dobička gre v narodne namene, v prvi vrsti za DCM.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca oktobra 1910 sledeči promet:

Dohodki.	
A) redni dohodki:	
1) Prispevki iz nabi-ralnikov	1169 K
2) Prispevki podružnic i. s.	
Kranjsko	215 K 63
Štajersko	170 K 27
Koroško	55 K 26
Primorsko	377 K —
Skupaj	818 K 16
3) Razni prispevki	7.000 K 32
skupaj	8.988 K 08

Izdatki.	
A) redni dohodki:	
1) plače, remun. učit.	
osobju, razni računi itd.	11.176 K 58
B) izredni izdatki:	
2) nalož. na glavnico,	
oz. obrambeni sklad	3.249 K 40
skupaj	14.425 K 98
torej primanjkljaja	4.128 K 50

Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Sodavičarka obrt koncesijonirana! Prejeli smo: Sodavičarska obrt postane v najkrajšem času koncesijonirana. Želeti bi bilo, da se slovenski izdelovalci v Primorju in na Goriškem združijo v društvo in prično končno zastopati svoje koristi.

Odborova seja „Matice Slov.“ bo danes v petek, ob 5.30 uri zv. v društveni pisarni.

Dnevni red: 1) Poročilo predsedništva, 2) Potrditev zapisnika zadnje odborove seje, 3) Poročilo o letošnjih publikacijah, 4) Poročilo iz tehniškega, znanstvenega, zemljepisnega in gospodarskega odseka, 5) Slučajnosti.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgoveškega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejmejo se: 0 knjigovodja, 1 kontorist, 1 poslovodja, 8 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 0 blagajničarka, 0 kontoristinja, 4 prodajalke, 6 učencev, 1 učenka 0 potnik, 0 korespondent, 0 skladiščnik, 0 potnika.

Službe iščejo: 2 knjigovodji, 0 skladiščnik, 3 kontoristi, 1 poslovodja, 3 potniki, 21 pomočnikov mešane stroke, 7 pomočnikov železninske stroke, 11 pomočnikov manufakturne stroke, 10 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 6 kontoristinj, 8 blagajničark, 10 prodajalk, 0 korespondent, 8 učencev, 3 učenke.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

„Slavčeva“ 25letnica v Šklednju. Iz Šklednja: Tukajšnji kinematograf „Adria“ prikazuje slike s slavnosti povodom 25letnice pevskega društva „Slavec“ v Ljubljani.

Izlasti zanimive so slike: *prihod Tržačanov*, spreved po mestu, nastop pevcev in pevk „Iirije“ od sv. Jakoba, slavnost na trgu, slovesnost v „Zvezdi“.

Vremenski preobrat. Z Dunaja javljajo od 3. tek. m.: V Alpah se je izvršil vremenski preobrat: temperatura je padla, povsod je zapadel sneg, ponekod je padla toča in so razsajali viharji. Temperatura znaša na Dunaju 4 stopinje. — V Ljubljani je padel prvi sneg v minoli noči. — Tudi pri nas se je temperatura ohladila, v sredo smo imeli še 20 stopinj C.

Hudo nevihto so imeli v sredo zvečer v Ljubljani in v okolici. Grmelo in bliskalo je kakor poleti. Vsled obilnega dežja je reka Ljubljanica silno narastla.

Koledar in vreme. — Danes: Karol Boromej šk. — Jutri: Caharija.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 13° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. — Temperatura malo spremenjena.

Loterijske številke, izžrebane dne 2. novembra:

Brno	50	66	67	72	56
Inomost	69	38	7	21	86

Tržaška mala kronika.

Umrla vsled opeklin. Triletna Ana Prihac iz koperske okolice se je po vsem telesu polila z vrelo kavo in dobila jako nevarne opekline. Prepeljali so jo v tukajšnje bolnišnico, kjer je revica kljub naporu zdravnikov umrla.

Četrta božja zapoved. Aretiran je bil včeraj delavec Peter Pencich, stanujoč v ul. Molin a vento št. 24, ker je v prepriro z materjo, isto neusmiljeno pretepel in jej zlomil celo eno rebro. Revico so morali odvesti v bolnišnico.

Odveden v kriminalno blaznico. Pred nekoliko meseci je neki Martin Brajko star 27 let, doma iz bujske občine, v Žavljah pervezno zlorabil nekega človeka in ga ubil. Sodišče ga je oprostilo, ker se je prepričalo, da ni Brajko pri zdravi pameti. Včeraj je bil Brajko po nalogu deželnega odbora istrskega odveden v kriminalno blaznico v Salice pri Vidmu.

Tatvine plinovit cevi zopet na dnevnom redu. Fran Loj, vratar hiše št. 5 na trgu pred mestno bolnišnico je naznanil policiji, da so tatovi vkradli plinovo cev na hodniku prvega nadstropja in ko so postavili drugo, da so vkradli še to.

Okraden tramvajec. Iz tramvajske lope na trgu Nicolo Tomaseo je p. n. neznanec vkradel tramvajskemu vslužbencu Rudolfu Fritz deževni površnik.

Izpred sodišča. Zločin javnega nasilstva.

20-letni Ivan Miščenič, doma z Volovskega, je bil tožen, da se je dne 16. avg. t. l. v Lovranu vprl ondnotnemu občinskemu redarju Benjaminu Negriču, ko ga je bil ta poslednji proglasil aretovanim radi razgrajanja. Pri tem uporu da je podrl redarja na tla in ga vdaril po licu.

Vse to je tvorilo zločin javnega nasilstva, predvidjen po § 81 in kazniv po § 82 kaz. zak.

Včeraj, na razpravi, je Miščenič deloma priznal svojo krivdo, a trdil je, da je vdaril redarja in ga podrl nehote in brez namena.

Negrič, zaslišan kakor priča, je potrdil obtožbo, vsled česar je sodišče obsodilo Miščeniča na dva tedna težke ječe.

Težka telesna poškodba.

48-letni Fran Kirn se je bil nekega dne pred približno enim letom sprl s krčmarjem Josipom Deklovo, ki ima krčmo neke blizu Milj. Došlo je bilo do pretepa in v tem pretepu je bil Deklevi prstanec desne roke tako zvit, da ni mogel Dekleva več nego 30 dni prijeti za nobeno delo.

Vsled tega je bil Kirn tožen zločina težke telesne poškodbe.

Na razpravi, ki se je vršila včeraj, je Kirn trdil, da ni on zvil Deklevi prsta. Dekleva da si je najbrže zvil prst bodi padši, bodi drugače mej pretepom.

Bile so zaslišane štiri priče, mej temi tudi Dekleva, in sodišče je na podlagi njih izpovedeb proglasilo Kirna krivim pripisanega mu zločina in ga obsodilo na tri tedne težke ječe.

Zločin javnega nasilstva s prikuho in s polivko.

20-letni Matej Pleteršek je imel odsedeti 14 dni zapora. Ker se pa ni zmenil, da bi se sam prijavil v zapore, sta bila dne 17. avgusta t. l. poslana k njemu redarja Zidanek in Cerne, z naročilom, naj ga odvedeta v zapore.

Ko sta prišla k njemu, se jima je pa Pleteršek vprl in ju vdaril parkrat s pestmi: odtod zločin javnega nasilstva. Poleg tega jima je pa zagrozil z besedami: „Jaz še koga vbijem!“ S tem je zakrivil zločin nevarnega groženja, ki naj bi služil glavnemu zločinu kakor prikuha. Da pa poskrbi še za polivko, je Pleteršek oba redarja še ozmerjal z neko tržaško psovko in tako zagrešil pre-

stopek razžaljenje časti proti službo vršečim javnim funkcionarjem. Za vse to je moral odgovarjati včeraj.

Priznal je zločin javnega nasilstva, a tajil nevarno groženje in razžaljenje časti. — Priči Zidanek in Črne sta potrdila javno nasilstvo in razžaljenje časti, a rekla sta, da je možno, da sta glede nevarnega groženja napačno slišala.

Vsled tega je sodišče obsodilo Pleterška le radi zločina javnega nasilstva po § 81 in radi prestopka razžaljenja časti po § 312 kaz. zak., na šest tednov težke ječe.

***

C. kr. redarji, ogoljufani po svojem bivšem kolegu.

40-letni Matej Marocco, doma nekje iz Furlanije, je bil nekoč v Trstu c. kr. redar. Pred tremi leti je pa zapustil službo in stopil v pokoj. Ker se pa iz pokojnine same ni mogel preživljati, si je poiskal službo. Našel jo je pri „Niederösterreichische Leber- und Unfalls-Versicherungsgesellschaft“, kakor zastopnik za Trst in okolico. Kakor tak se je obrnil na svoje bivše kolege, c. kr. redarje, in je marsikaterega prepričal, naj se zavaruje za slučaj bolezni oziroma proti nezgodam. — Ker je bil obenem pooblaščen, da inkasira prvi mesečni obrok zavarovalne premije pri vsakem zavarovancu, je pri onih, ki so se zavarovali potom njega, inkasiral razne svote, a denarja ni poslal na Dunaj, temveč ga je zapravil sam.

Vsled tega je moral včeraj odgovarjati radi zločina goljufije.

Oškodovancev je več — kakih 12 najmanj — in so vsi sami redarji, a izgoljufana svota znaša skupno kron 388. — Toženec se je včeraj priznal krivim in popolnoma skesanim. — Revež je bolan na tuberkulozi in ni mogel niti stati po koncu.

Kakor priče so bili zaslišani oškodovanci Alojzij Masten, Ivan Skok in Andrej Husaj, ki so se vsi odgovredali zahtevi po odškodnini in izjavili, da tožencu odpustčajo. Izjave ostalih oškodovancev so bile prečitane.

Na podlagi rezultatov razprave je sodišče proglasilo toženca krivim zločina goljufije in ga obsodilo na šest tednov težke ječe.

Naše gledališče.

V nedeljo-popoldne ob 4. uri velika burka

„SLADKOSTI ROBBINSKEGA ŽIVLJENJA“.

Zvečer ob 8. uri

„REVIZOR“.

Torej spet dve lepi predstavi, ki gotovo zadovoljite vsakega.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes odmor. V soboto premijera Smareglieove opere: „Nozze istriane“ (Istrska svatba).

EDEN. Varijetetna predstava.

Društvene vesti.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ vabi na plesni večer ki bo jutri v soboto. Začetek ob 8.30 uri zvečer. Z ozirom na to, da je društvo imelo občutno materialno škodo radi prepovedane dirke za primorsko prvenstvo, pričakuje obile udeležbe.

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu bo imelo svoj redni občni zbor jutri v soboto ob 8. uri zvečer v prostorih „Zum Grünen Anger“ Leonhardstrasse 3. — Slovanski gostje dobrodošli!

Slov. akad. društvo „Balkan“ vabi v se svoje člane na zelo važen sestanek, ki se vrši danes v petek ob 7. uri zvečer v Slovanski čitalnici. Odbor.

„Ilirija“ vabi vse p. n. pevce in pevke k skupni pevski vaji, ki se bo vršila danes v petek ob 8. uri zvečer. Ker je do prihodnjega nastopa le malo časa, naj pevci zahajajo redno k vajam.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju bo imelo svoj občni zbor v soboto dne 19. nov. t. l. ob 6.30 uri zv. v pisarni g. dvor. in sod. odvetnika dr. St. Lapažneta, l. Bräunerstr. 10 z naslednjim dnevnim redom: 1) Poročilo odborovo (tajnikovo in blagajnikovo), 2) Poročilo preglednikov, 3) Volitve, 4) Slučajnosti.

Ako zbor ne bo sklepčen ob določeni uri, se bo vršil uro kasneje ob vsakem številu navzočih udov (§ 22 dr. p).

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Cercle franco-illyrien de Trieste“ s sedežem v Trstu.

DAROVL

— Za podružnico sv. C. in M. v Rojanu nabral je mali Frane v veselji družbi na osmici pri Košuti K 1.62.

— Za barkovljansko CM podružnico nabrali Adrijaši in Adrijašice v gostilni pri „Jurju“ K 5.

V isti namen nabrali tudi Adrijaši v pozni uri K 3:33. — Denar v barkovljanski hranilnici.

— Za stavbo slov. šole pri Sv. Jakobu je plačala I. skupina uradnikov za mesec nov. K 40:84.

— Škedenjski podr. dr. sv. C. in M. je daroval g. Hrabroslav Fon, c. k. fin. viši stražnik 3 K. Živel!

Vesti iz Goriško.

Iz šolske službe. Pravi učitelj na drž. gimnaziji v Roveretu Josip Motz je je dobil mesto na državni gimnaziji v Gorici.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila društva: „Narodno godbeno in strelsko društvo“ s sedežem v Loki (pol. okr. Gorica).

S Krasa. Zasebna zavarovalnica goveje živine v Komnu se je združila z deželno zavarovalnico goveje živine, kar je tudi prav. Stroške nosi dežela. Predsednikom je bil izvoljen g. Josip Švara. Zavarovalnici želimo obilo sreče!

Vesti iz Istre.

JAVNI SHOD na „Mljskem hribu“ naznanjen za prihodnjo nedeljo, preložen je iz tehničnih vzrokov na poznejši čas.

Preložitve c. kr. smodnišnice in Monte Pantaleone v občino Boljunc. Iz tega okraja pišejo nam: Z velikim zadoščenjem pozdravili smo glas iz Dunaja, da se je po tolikem trudu in požrtvovalnem delovanju v parlamentu in pri dveh ministerstvih končno posrečilo našemu državnemu poslancu odstraniti pretečo nam nevarnost t. j. preprečiti preložitve voj. smodnišnice s tržaškega teritorija na Monte Pantaleone, na isterski teritorij, namreč na zemljišče katastralne občine Boljunc. Kakor smo izvedeli z Dunaja, priobčil je v delegacijski seji vojnega odseka minister vojske našemu poslancu Mandiču, da je vojaška uprava po tolikem nasprotovanju od strani Boljuncanov in po tolikem prizadevanju njih poslanca, končno pustila pasti vprašanje predložitve rečne smodnišnice.

Radi tega presrčna hvala vsem, ki so nam pripomogli do tega uspeha!

Gradnja hrv. šole v Buzetu in „Piccolova“ brezobraznost. Iz Buzeta dne 29. oktobra: „Piccolu della Sera“ od dne 28. t. m. so javljali iz Buzeta, da so delavci pri gradnji hrvatske šole v bližini „Narodnega doma“ dne 27. t. m. zapustili delo in — začeli štrajkati. Do tu bi bilo v redu. Ali prispodoba med tem štrajkom, oziroma delavci in med 50.000 K, ki so jih Italijani v zadnjem zasedanju dež. zbora prav po furtimaški hoteli naprtiti istrskemu ljudstvu za kopersko italijansko razstavo — ta prispodoba je naravnost bedasta. Taka neumnost more priti res le iz prazne glave kakega buzetskega kaporiona v poznani kancelariji laži in klevet. Dopisnik pravi, da se je delavcem znižalo plačilo za 50 stot. Tudi to je brezobrazna laž! Najbrezobraznejše pa je, da se ravno „Piccolo“ zavzemlje se-

Poslano*)

SCHICHT - STEARIN SVEČE

LEDA

NAJBOLJŠA VSEH ZNAMK! APARTEN

ELEGANTEN ZAVOJ.

NE CEDIJO SE NE DAJEJO SAJ
NE DIŠIJO NE KADE

GORÉ SVITLIM IN MIRNIM PLAMENOM !!

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velewa.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia šte. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA
Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najpriprostejšega do najfinjšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se to e j slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bo de naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

— NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.

Zahvala.

Za vse gorko sočutje, koje se nam je izkazalo povodom bolezn i smrti naše ljubljene in nepozabne soproge, matere, tašee in stare matere, gospe

Marije Staré

rojene Kalischnig

kakor tudi za prekrasne evetliene darove in za čaštee spremstvo drage ranjke k veñnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem svojo prisrčno in najtoplejšo zahvalo.

Žalujoci ostali.

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNAN INDU. STRIJALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA

VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO

..... SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO. ....

PRORAČUNI IN NAČRTI.

TELEFON ŠTEV. 22 53.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Podpisani priporoč a slavnemu občinstvu svojo

pekarno : in : sladščičarno

Trst, ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

Prodaja celi dan svež kruh vsake vrste in slaššice ZALOGA

MOKE iz prvih mlinov. — Vskovrstni prepečenol (Biscottini).

JOSIP VATOVEC.

: Postrožba :
tudi na dom.

Mnenje g. Dr. C. Brezovsky, primarija, Ujvidek

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Z Vašim izdelkom SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) napravil sem razne poskuse, posebno z otroci, in vspehi so me popolnoma zadovoljili. Radi izvrstnega okusa jako ugaja otrokom, ki je kaj radi jemljejo.

UJVIDEK, 23. novembra 1908.

Dr. N. BREZOVSKY.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjaje kakoršnegastodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO

CENE BREZ KONKURENCE.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
— gospodinjam — — — iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. —

daj za „siromašne delavce“, ko so ravno pred par dnevi še kričali od Italij. strani, da stavbeni odbor predrago plačuje delavce!! Vidi se, da je našim Italijanom rana izpila še zadnjo kapljico možgan. S štrajkom pa je stvar taka-le:

Stavbeni odbor je določil 10 ur dela ob določenem plačilu pojedinim delavcem, s katerim so bili zadovoljni vsi zidarji in težaki. Ker pa sedaj, v zimskem času, radi kratkosti dneva ni možno delati 10 ur na dan s počitkom, ki so ga poprej uživali, so delavci v četrtek dne 27. m. m. v jutro sklenili, da se bo delalo samo 9 ur ob prejšnji plači, a ne da bi niti obvestili o tem stavbenega odbora, ampak so jednostavno zapustili delo. Iz tega je razvidno, da so delavci netaktično in nelojalno postopali, ker ne bi bili smeli kar zapustiti dela, marveč dati odboru gotov rok — vsaj 48 ur —, da v seji pretresa in sklene o njihovi zahtevi.

Da je sploh prišlo do štrajka, na tem je krivo par naših delavcev, ki so prepotovali svet vse do ... Trsta, kjer so se napojili znanega duha, a tam pustili, kar so prinesli seboj dobrega in plemenitega. Hoteli bi štrajkati, a nimajo niti pojma o najelementarnejših pravih štrajka. Mislijo škodovati drugim, a škodujejo sebi in siromašnim bratom, med katerimi žive.

Stavbeni odbor se je še istega dne sestel v sejo in sklenil sklicati dne 1. novembra narodno skupščino v „Narodnem domu“ v Buzetu, kjer naj bo narod sam sklepal, kako naj stavbeni odbor postopa nasproti delavcem-štrajkovcem.

Govori se, da je narod (seveda razun Buzčanov, ki jim je nova hrvatska šola tra v peti) ogorčen radi tega nepremišljene čina štrajkovcev ter da bo zahteval od stavbenega odbora, naj nobenega štrajkovca ne vsprejme več na delo. O gori rečeni skupščini vam še sporočimo podrobnije.

Iz Črnikala. Tu in po okolici je bilo v minolem mesecu izvršenih več tatvin zelja. Taka tatvina se je dogodila tudi pri neki hiši, kjer bi se bilo zdelo to nemogočno. O tem je doznal orožnik Rojko. Da-si je bilo onega dne tako slabo vreme, da niti psa ne bi bil človek podil iz hiše, se je rečeni orožnik vendar takoj dal na delo in sicer s takim vspehom, da je še tistega dne zalotil zelje in — tatove! Čast spretnemu možu! Sploh moramo reči, da imamo prav dobre orožnike, ki sicer ne jemljejo za vsako malenkost orožja v roke, za to pa tem pridneje zasledujejo ljudstvu nevarne zlikovce. Na tem jim moramo biti hvaležni, ker sicer bi se tatvine nevarno množile.

Gospodarstvo.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu je imela do konca meseca oktobra kron 5,506.157.64 prometa. Hranilnih vlog se je vplačalo 1,289.217.49 kron, izplačalo pa 1,223.070.44 K. — Posojil se je izplačalo 288.327 K, vrnilo pa 290.928.30 K. — Letošnji promet nadkriljuje laniškega za kron 579.831.04.

Ako raztrosiš po travniku pepel, prikaže se vse polno detelje. Ugibal bo morda marsikateri, češ, kako je to mogoče, saj vendar sem potrosil le pepel, nisem pa sejal deteljnega semena. Če natančno preiščeš travno rušo, opaziš na njej skoraj povsod vse polno mladih deteljnih rastlinic, katere so zaostale v razvoju, ker niso našle v zemlji za razvoj potrebnih snovi, kakor kalija, fosforove kisline in včasih tudi apna. Ker pa se nahajajo te snovi v lesnem pepelu, zato se te rastlinice čvrsto razrastejo, kakor hitro potrosiš travnik s pepelom.

Klinčki ali nageljni se potem, ko so odcveli, lahko razmnože z grebenicami. V to svrhu naj se grmiček najpoprej otrebi t. j. odreže naj se cvetna stebila, rumeno listje itd., zemlja krog grma zrahlja in grmiček krog in krog odgrebe. Nato naj se vsi poganjki, ki niso cveteli, kake 3—6 cm. visoko od tal vodoravno pod členom z ostrim nožem do polovice debelosti narežejo in nad zarezo z nožem steblo čez sredo navzgor tako razkolje, da nastane 2—3 cm dolg jeziček ali precep. Ko so vsi poganjki tako pripravljeni, naj se drug za drugim polagoma vpognejo v globino in zasujejo tako z zemljo, da bodo gledali samo vršički iz nje. Skozi 4—6 tednov naj se potem grebenice zmerno zalivajo, na kar se lahko odrežejo, ker so se okoreninile, in nato presade.

Češki kapital. To leto je osem čeških bank zvišalo svoje glavnice za skupno 55 milijonov, a nekaj jih še zviša, tako bodo vse emisije čeških bank znašale letos okolu 65.000.000 V dveh letih več kot 100.000.000 K. To je vsota, vredna velikih narodov in držav.

Razne vesti.

Prebivalstvo ruskega carstva. — Statistični urad ruskega ministerstva za notranje stvari je izdal podatke o zadnjem splošnem ljudskem štetju na Ruskem leta 1908. Po teh podatkih je štela Rusija dne 1. januarja 1. 1909 160 milijonov prebivalcev (leta 1858 74 milijonov, leta 1897 126 milijonov). Na evropsko Rusijo, brez Poljske in Finske, odpada 116,505,300 prebivalcev, na Finsko 3,015,700, na Poljsko 11,671,800, na Kavkaz 11,392,400, na Sibi-

rijo 7,878,500, na srednjeazijske provincije 9,631,300 in na baltiške 2,641,600 prebivalcev. Po narodnosti je bilo 65,6 odstotkov Rusov, 10,6 odst. Tartarjev, 6,2 odst. Poljakov, 4,5 odstotkov finskih narodov, 3,9 odstotkov Židov, 2,4 odstot. Litvinov, Nemcev in Švedov 1,6 odstotkov. Po veri je bilo 69,9 odstotkov pravoslavnih, 10,83 odstotkov mohamedancev, 8,9 odstotkov katolikov, 4,85 odstotkov protestantov, 4,05 Židov, 0,96 drugih kristijanov in 0,5 odstot. drugih nekristijanov. Citati in pisati jih je znalo: na Poljskem 30,5 odstot., v evropski Rusiji 22,9 odstot., na Kavkazu 12,4 odstot., v Sibiriji 12,3 odstot., v srednji Aziji pa 9,3 odstotkov. V baltiških gubernijah jih zna citati in pisati 71 do 80 odstotkov.

Nesreča s svinčnikom. 12-letni posestnikov sin Franc Nager v Gratkornu na Štajerskem si je po nesreči sunil svinčnik v levo oko. Oče ga je sicer takoj pripeljal v bolnišnico, toda deček je še tisti dan umrl.

Pobjo v cerkvi. V vasi Brvilec na Ruskem Poljskem je župnik minulo nedeljo pridigal v cerkvi o nemoralni ljudstva. Tedaj je neki mož zaklical: „Pojdite s takimi pridigami v Čenstohov.“ (Kakor znano so menihi v Čenstohovu okradli mater božjo in uganjali razne druge orglje.) Radi tega mejklica je nastal v cerkvi pretep, pri katerem so bili ubiti že omenjeni medklicatelj, njegovi stariši, bratje in sestre, vsega skupaj osem oseb.

Inteligenčna izobrazena gospica z nekaj premoženja, se želi seznaniti s poštenim mladeničem, ki ima gotovo službo. Resne ponudbe pod „IDEAL“ do 10. novembra, pošto ležeče Barriera. 1840

Na prodaj hiša z dvema stanovanj. vrtni, hlevom, vodo in 1600 sežnjem v bledanega zemljišča. Prda se tudi na obroke z obrabi mi od 4 od sto. 1833

Dijak trgovske šole išče stanovanje in hrano v boljši družini, kjer bi tudi ob enem dajal instrukcije. — C. Katnik, Nabrežina. 1840

Vinarsko in gospodsko društvo v Konnu razpisuje s tem službo društvenega krčmarja. Prošnje do 20. novembra 1910. — Nastop službe 1. decembra 1910. Vsi pogoji na razpislo pri načelstvu društva. — Načelstvo. 1835

Radi odpotovanja se prda skoro novo pohištvo po nizki ceni. Trst, ulica Navalni št. 48, l. vrata 13. 1842

Vpokojeni orožnik išče primerne službe. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 1843

Ljudska kavarna dobro obiskana, zelo majhna rajemnica je na prodaj. Redka prilika. Naslov Inzeratni oddelek Edinosti. 1841

Kupim dobrega lovškega psa istrske pasme. Ponudbe na: Ivan Vidmar, Črnujvrh pri Idriji. 1895

Sadnega drevja več tisoč krepko rasilih jablan, hrusk, češeni, breskev, dobrih vrst. Bilf 30.000 zavarovano najbolje Mentikole in Rijarije odda po ugodni ceni „Vinarsko sadjarsko društvo“ v Rihenberku. 1743

Odda se na trgu Barriera šte. 11 v najem prostor, ki je jako primeren za kako malo prodajalno ali obrt. Povprašati v Mlekarni Hrušica, ulica delle Poste št. 16. 201

Naznanjam da sem odprl gostilno v ulici San Marco 21. Točim vsakovrstna vina in budjevsko pivo. Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Za cenjeni obisk se priporoča Viktor Kosič. 1667

Izredna prilika! Prda se 6 šivalnih strojev Singer, moder nih, služnih tudi za pletenje K 100. Tri za domačo rabo K 62. Jemstvo 3 leta. — Sta. Caterina 9, dvorišče zaloga 1. 1751

Odvetniška pisarna Dra. Wolfa in Dra. Tomašiča sprejme pisarskega vajenca. 1829

Učiteljico nemščine se išče za vsaki pop l-dn. Kje? pove Inzeratni oddelek Edinosti. 1830

Istrsko vino, belo, novo črno na drobno po 64 vinarjev liter, zelo sladko 80 vin, novo žganje po 120 liter. — Prodaja poreška klet na Opčinah. 1773

Izobrazena gospodična na deželi: 36 let stara a precej tisočaki, neomadeževane preteklosti, tukaj nepoznana, želi tem potom seznaniti se z izobraznim gospodom primerne starosti, jasne preteklosti in stalne službe. Le resne ponudbe pod imenom „Značaj“ pošto ležeče, Trst, glavna pošta. 1801

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Stara grška žganjarna : v Trstu, Via Cavana 5. Tu se dobi bogata izbira likorjev; specialitete: grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kranjski slivovec in briski tropinovec in rum. Cene nizke. Izbera grenčice, slaščice in zapečenci. Grška mastice iz Šija. — Se priporoča Andrej Antonopula.

Pekarna in slaščičarna: Ivan Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (nasproti sodišču). Zalagatelj društva „Società Cooperativa fra impiegati privati“ v Trstu. — Večkrat na dan svež kruh. Najfin. slaščice. Pešilja na dom. Prejema naročila za vsako pecivo. Velika zaloga moka Majdičeve in drugih prvih mlinov po nizki ceni.

Pristni, dober brinjevec se vdobi pri Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1831

Zakupnika posestva išče takoj družina bivajoča na Škorklji. Eventuelne ponudbe sprejema odvetnik dr. Fran Brnčić, Via Nuova šte. 13. 1726

„PRI STARI BRESKVI“ v ulici Belvedere šte. 17 se toči izvrstno pivo in vino.

Mlekarna Laak, TRST, Via Molin piccolo 1. Podpisana naznanja slav. občinstvu, da je preuzela na svoje ime obrznanu mlekarno Laak. Prodaja se svaki dan sveže mleko iz g. spodarske uprave LAAK. Razna maslaca, najboljši kruh iz Graca, zdravstveni kruh in vsakovrstne slaščice svaki dan sveže. Prodaja piva v steklenicah, ter vina l. vrste. Specialitet kiselu mleko, bolgarsko Jankurt in Kefir. Priporoča se Josefina Salomon.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari

ulica Caserma 5. II. B. Trst

ulica Caserma 5. II. B. Trst

Daja navete in informacije o vsem kar se tiče novčenja in voj. službe. Izdeluje in odpošilja vsako vrsto prošenj vojašk. značaja — oproščenje od vsaj in kontrolnih shodov, enoletno prostovoljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščena je zastopati stranke pred oblastnjami. — Posreduje v najtežavnih slučajih — Reševanj. hitro in točno — Uradne ure: Ob delavnikih od 9. do 12. predp. in od 4. do 7. popol. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. opolud.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prodam skoro novi avtomist, dober za vsako gostilno. Cena 800 kron. Ulica Pon-ziana 690, II. desno. 1828

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
Dr. J. Čermák || V. Tuscher
zobozdravnik : koncesij. zobni tehničar
TRST
ulica della Gasarona št. 13, II. n.

Josip Semulič
TRST, ulica del' Istituto št. 5
Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne slaščice. Moka iz I. mlinov ter maslo Likeri, vino in pivo v stekli. Postrežba tudi na dom.

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča
Marije ud. Salarini
Ponte della Fabra 2 | ul. Poets Nuova (vogni Torrette) Alla Via di Londra
Velik izbor izgotovljenih oblek za mlčke in dečke kostumov za otroke. Povračiti, modne jope kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski leden. Nepremičljivi plašči (pristil angleški) Specialiteta: blago iz in izozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Bogomil Pino
prvi uprav. v Sežani
ima svojo novo prodajalnico : ur v TRSTU, ulica Vircen. Bellini 13 nasproti cerkve sv. Antona novega. Vsakov. verižic po tov cenah.

ANTON SKERL
mehanič, zapriseženi zvedenec
TRST, Carlo Goldenijev trg šte. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napoljara in vsakega električnega avtomobila. tudi to prečala gradbenov, strofenov, in fonografov. Zaloga priprav. za točiji pivo lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON šte. 1794.

ČREVLJARNICA:
RAIMONDO ZANINI
Trst Via Tigor 1 A, Trst,
Izdeluje točno čevlje vsakega štila za moške, ženske in otroke amerik. itd. — Izvršuje popravo
Cene zmerno. Postrežba točna.

Originalna razstava
ERLICH HATTA 606
Trst, Bar. vecchia 4
kaže občinstvu rapidno zdravljenje veneričnih in sifilitičnih bolezn. z novim sredstvom: ERLICH-HATTA 606 v različnih stadijah. — Vstopnina 40 stotink. Odprto od 9. zjutraj do 9. zvečer. Ob petkih samo za dame.

Pristni dolenski
Cviček
edino v ČEŠKI GOSTILNI
v ulici Belvedere

Odprl se je kinematograf „Adria“ v Škednju
Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.
Vsaki torek, četrtek in sobota nov program.
VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

:: Panificio Triestino ::
Otvoritev filijalke na Opčinah
ob sežanski cest.

- Novo pogrebno podjetje -
CORSO ŠT. 49 PODRUŽNICA CORSO ŠT. 49
Na Opčinah!
ima bogato založeno prodajalno vseh mrtvaških predmetov in sicer ogromno izbero naravnih vencev vsake stroke in istotako buques palme in umetnih cvetlic, perl porcelana itd. Vsake velikosti in raznih vrst svetilnic itd. itd. Gene ugodne. — Priporoča se sl. občinstvu posebno za prih. pravnike vernih duš
Pozor na naslov **JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.**